

Předmět žádosti: Žadatel požádal o poskytnutí následujících informací, k nimž byly poskytnuty tyto údaje:

1. Povinnost absolvovat SCIO testy

Jako jedna z fakult využíváte testy Scio jako hlavní nebo dokonce jediné kritérium pro přijetí. Důvodem je podle komentářů často především pohodlnost pro školu – externí firma zajistí testování a dodá výsledky, aniž by fakulta musela organizovat vlastní přijímací zkoušky. Tento přístup však může vést i k odlišné skladbě přijatých studentů, než jaká na fakultu přicházela dříve při využití vlastních přijímaček.

Dotazy:

- A) U jakých oborů a jaké testy SCIO používáte pro účely přijímacího řízení? Uveďte u všech, zda se jedná o jediné kritérium nebo o jedno z kritérií a u jednotlivých oborů, kde jsou Scio využívány pak napište, jakou má test scio váhu a podíl na celkovém, výsledku přijímacího řízení.*

Odpověď:

Testy SCIO jsou podmínkou přijetí do bakalářských studijních programů:

- Sociální patologie a prevence,
- Speciální pedagogika,
- Sociální práce ve veřejné správě.

Fakulta využívá pouze Test Obecných studijních předpokladů (OSP).

Uchazeč o studium výše uvedených studijních programů může dle Podmínek přijetí ke studiu v bakalářských studijních programech na FVP SU v Opavě pro AR 2025/2026 požádat o prominutí přijímací zkoušky (studijní průměr ze SŠ do 1,00), případně o upuštění od přijímací zkoušky (praxe v oboru v min. rozsahu 5 let, fakultní odborná soutěž). Pokud tak neučiní do termínu uzávěrky přihlášek, tj. do 31. 3. 2025, musí vykonat test OSP. Výsledný, nejlepší dosažený percentil, který fakultě poskytne společnost SCIO, je následně jediným kritériem pro vyhodnocení přijímací zkoušky pro případné přijetí uchazeče do 1. ročníku studia.

- B) Z jakého důvodu Vaše fakulta požaduje u konkrétních oborů absolvování testů Scio jako klíčového přijímacího kritéria?*

Odpověď:

Zákon o vysokých školách v § 49 odst. 1 ponechává na vůli vysokých škol stanovení dalších podmínek přijetí ke studiu, a tuto možnost nijak neomezuje. O způsobu přijímací zkoušky rozhoduje každoročně garant studijního programu, podmínky schvaluje akademický senát fakulty. V historii fakulty byly podmínky vždy odsouhlaseny jednoznačně.

Využití Národní srovnávací zkoušky (NSZ) je tedy „další podmínkou přijetí“, kterou mohou být na jiných vysokých školách různé jiné certifikované testy (TOEFL, SAT Reasoning test, atd.).

C) Jaké výhody v tom fakulta spatřuje oproti případnému využití vlastních přijímacích zkoušek?

Odpověď:

Dle § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím: „Povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.“ Odpověď na tuto část žádosti nemusíme poskytovat, neboť jde o dotaz na názor.

D) Proběhla v tomto ohledu nějaká diskuze na zasedání akademického senátu a s jakým výsledkem?

Odpověď:

Podmínky přijímacího řízení byly vždy schváleny jednohlasně akademickým senátem, nikdy nebyla forma přijímací zkoušky senátem diskutována či zpochybňována.

2. Možnost opakování testů za poplatek

Scio testy lze skládat opakovaně v rámci více termínů v jednom roce (běžně až šest termínů), přičemž fakulta obdrží nejlepší výsledek uchazeče Každý pokus však představuje další poplatek pro uchazeče a celkově může jít o značnou finanční zátěž – například kolem 6 000 Kč při několika pokusech bez zvláštní přípravy. Někteří uchazeči uvádějí, že v kombinaci s doporučenými přípravnými materiály a opakovanými testy investovali i přes 10 000 Kč. Uchazeči z majetnějších rodin si tedy mohou dovolit více pokusů a tím výrazně zvýšit své šance, zatímco socioekonomicky znevýhodnění mají často možnost jen jednoho pokusu.

Dotazy:

A) Jakým způsobem fakulta zajišťuje, aby využívání placených testů Scio nevedlo k porušení principu rovného přístupu ke vzdělání, zakotveného v čl. 33 Listiny základních práv a svobod a zásadu bezplatnosti veřejného vysokého školství?

Odpověď:

Fakulta zásadu bezplatnosti veřejného vzdělání ani rovného přístupu ke vzdělání neporušuje. Vzdělání na fakultě není zpoplatněno. Rovný přístup je zajištěn. V odstavci 2 čl. 33 Listiny základních práv a svobod je uvedeno: „Občané mají právo na bezplatné vzdělání v základních a středních školách, podle schopností občana a možností společnosti též na vysokých školách.“

Pro úplnost uvádíme, že podle našeho přesvědčení je testování OSP v rámci NSZ mnohem méně (oproti předmětovým testům) ovlivněn tím, na kterou konkrétní školu uchazeč chodil (například studenti jiných škol, než gymnázií nemuseli vůbec na střední škole absolvovat daný předmět, a

přesto se může jednat o perspektivní uchazeče). Výsledek testu OSP je zároveň méně ovlivněn sociálním zázemím uchazeče, protože je dostupná literatura, konání zkoušky je místně dostupné a nemusí se nikam cestovat, absolvovaná zkouška je platná pro více fakult v různých městech ČR, takže opět odpadá nutnost cestovat, platit ubytování a opakovaně se stresovat.

B) Jak fakulta řeší situaci, kdy socioekonomicky znevýhodnění uchazeči nemusí mít finanční prostředky na opakované pokusy či přípravné kurzy, což může negativně ovlivnit jejich šance na přijetí?

Odpověď:

Takovou situaci fakulta řešit nemusí, žádný právní předpis tuto povinnost neukládá. Nicméně podle informací poskytnutých společností SCIO tato společnost v rámci NSZ poskytuje sociální slevy, příp. jinou individuálně posouzenou podporu uchazečům. A dále dle sdělení a výzkumných dat společnosti SCIO vyplývá, že:

- možnost opakovat zkoušku vede k více vypovídajícímu výsledku, protože eliminuje náhodné vlivy (např. stres z nového nebo okamžité rozpoložení účastníka)
- neplatí, že by mnohočetná opakování automaticky vedla ke zlepšování výsledků, což prokazují i dlouhodobá data.

C) Považujete systém, kdy opakované pokusy za poplatek mohou zvýhodnit uchazeče s nižším ekonomicko-sociálním statusem, za spravedlivý a udržitelný, zvláště s ohledem na to, že běžné školou organizované přijímačky se konají zpravidla v rámci jednoho pokusu?

Odpověď:

Dle § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím: „Povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.“ Odpověď na tuto část žádosti nemusíme poskytovat, neboť jde o dotaz na názor.

D) Proběhla v tomto ohledu nějaká diskuze na zasedání akademického senátu a s jakým výsledkem?

Odpověď:

Žádná diskuze neproběhla.

3. Přípravné kurzy Scio

Vedle samotných testů existuje rozsáhlý trh s placenou přípravou na Scio testy – od oficiálních cvičebnic po intenzivní kurzy. Tento byznys s přípravou podle kritiků dále prohlubuje

socioekonomickou nerovnost mezi uchazeči, neboť zvýhodňuje ty, kteří si mohou drahou přípravu dovolit. Společnost Scio, která testy vyvíjí, současně nabízí i přípravné materiály a kurzy, čehož využívá díky své monopolní roli – uchazeči často raději investují do materiálů přímo od tvůrců testů, kteří nejlépe vědí, co bude jejich obsahem. Například „kompletní příprava“ na dva nejčastěji požadované testy (OSP a ZSV) stojí téměř 14 000 Kč.

Dotazy:

- A) Jak fakulta hodnotí existenci těchto placených přípravných kurzů a materiálů s ohledem, na princip rovného přístupu ke vzdělání a zásadu bezplatnosti veřejného školství dle Listiny základních práv a svobod v čl. 33?*

Odpověď:

Dle § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím: „Povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.“ Odpověď na tuto část žádosti nemusíme poskytovat, neboť jde o dotaz na názor.

- B) Nepovažujete za problematické, že uchazeči z finančně silnějšího zázemí mohou díky nim získat výraznou výhodu v přijímacím řízení?*

Odpověď:

Dle § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím: „Povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.“ Odpověď na tuto část žádosti nemusíme poskytovat, neboť jde o dotaz na názor.

- C) Proběhla v tomto ohledu nějaká diskuze na zasedání akademického senátu a s jakým výsledkem?*

Odpověď:

Žádná diskuze neproběhla.

4. Obsah a spravedlnost testů

Diskutuje se také samotný obsah a kvalita Scio testů. Některé úlohy mohou být nejednoznačné či diskutabilní a vyvolávají pochybnosti, zda test objektivně měří studijní předpoklady. Přesto se zdá, že vysoké školy spoléhají čistě na ujištění Scia, že je vše v pořádku, a neprovádějí vlastní kontrolu testů.

Dotazy:

A) Analyzuje Vaše fakulta nějakým způsobem kvalitu a adekvátnost testů Scio?

Odpověď:

Neanalyzuje. NSZ nejsou přijímací zkouškou fakulty, jedná se o „další podmínky přijetí ke studiu“. Fakulta nemá za povinnost přezkoumávat jednotlivé úlohy NSZ a stejně tak olympiád, atd. V případě potřeby poskytuje společnost Scio fakultě informace a data o jednotlivých testech a samotném procesu realizace zkoušek, a to v zájmu maximální transparentnosti.

B) Ověřujete například, zda jednotlivé úlohy odpovídají požadavkům studijního programu a že nejsou zavádějící či chybné?

Odpověď:

Neověřujeme. OSP patří mezi nejvyužívanější testy, je koncipován tak, že ověřuje schopnosti uchazeče, které jsou relevantní pro studium jakéhokoliv oboru.

Podle dostupných informací má Společnost Scio nastaveno několik kontrolních mechanismů, včetně veřejné oponentury a následnému zasednutí nezávislé odborné komise.

C) Pokud ano, jaké jsou závěry takových analýz?

Odpověď:

Fakulta je ze strany SCIO informována o postupu pro zajištění transparentnosti testování. Po každém termínu zkoušek se koná tzv. veřejná oponentura, v jejímž rámci může každý účastník vznášet k úlohám námitky, domnívá-li se, že byly nejednoznačné nebo obsahovaly faktickou vadu. Smyslem veřejné oponentury je transparentnost a objektivnost zkoušek. I přes veškerou pečlivost, kterou tvorbě testů Scio věnuje, však dochází ve statisticky ověřeném počtu případů k tomu, že do testu se dostane úloha, která není jednoznačná nebo má více než jedno řešení. Veřejná oponentura je schopna tyto problémy napravit. Teprve po zohlednění výsledku veřejné oponentury jsou vypočteny definitivní výsledky účastníků. Chybné a zavádějící úlohy jsou tak vyřešeny již v rámci veřejné oponentury. Není povinností fakulty se tohoto procesu účastnit.

D) Proběhla v tomto ohledu nějaká diskuze na zasedání akademického senátu a s jakým výsledkem?

Odpověď:

Neproběhla.

5. Úloha veřejných vysokých škol

Jako veřejná vzdělávací instituce má fakulta ve svém poslání zajišťovat rovný přístup ke vzdělání. Současný systém přijímacího řízení založený na placených Scio testech však podle mnohých vede k značnému prohlubování sociální nerovnosti v přístupu k vysokoškolskému studiu. I sociální program slev nabízený společností Scio je kritiky označován za fakticky nefunkční a nepomáhající skutečné rovnosti šancí.

Dotazy:

A) Považuje fakulta za etické, že šance na přijetí je do značné míry ovlivněna finančními možnostmi uchazečů?

Odpověď:

Dle § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím: „Povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.“ Odpověď na tuto část žádosti nemusíme poskytovat, neboť jde o dotaz na názor.

B) Podniká fakulta nějaké kroky, aby socioekonomicky slabším uchazečům pomohla a zmírnila nevýhody současného systému?

Odpověď:

Viz odpověď u části 2 písm. B).

C) Proběhla v tomto ohledu nějaká diskuze na zasedání akademického senátu a s jakým výsledkem?

Odpověď:

Neproběhla.

6. Možnost vlastních přijímacích zkoušek

V minulosti si fakulty organizovaly vlastní přijímací zkoušky, dnes však mnohé tuto agendu zcela přenechaly společnosti Scio. Uchazeči přitom stále platí nemalý poplatek za podání přihlášky, ačkoliv fakulta vlastní zkoušky nevypisuje.

Dotazy:

A) Jaké důvody vedly v minulosti k rezignaci na tvorbu vlastních testů a k upřednostnění externích Scio testů? (prosím poskytnutí informací k okamžiku, kdy o tomto přechodu bylo rozhodnuto)

Odpověď:

Fakulta od svého vzniku, pro přijímací řízení pro všechny bc. studijní obory (tj. od akademického roku 2009/2010) měla stanovenou jako další podmínku pro přijetí výsledek testů SCIO. Podmínky přijímacího řízení schvaluje akademický senát.

B) Zvažovala nebo zvažuje Vaše fakulta možnost zavedení či návratu k vlastním přijímacím zkouškám namísto využívání Scio testů? Pokud ano, uveďte, na jakém zasedání akademického senátu bylo případně projednáno a s jakým výsledkem.

Odpověď:

Podmínky přijímacího řízení se vždy projednávají na Akademickém senátu fakulty a je možnost se k nim vyjadřovat. U zdravotnických studijních programů fakulta od přijímacího řízení od roku 2012/2013 organizuje vlastní přijímací zkoušku.

C) Pokud se o změně neuvažuje, proč považujete současný model (outsourcing přijímaček na Scio) za lepší než případné fakultní přijímací řízení?

Odpověď:

Dle § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím: „Povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.“ Odpověď na tuto část žádosti nemusíme poskytovat, neboť jde o dotaz na názor.

Nicméně od společnosti Scio víme, že testy NSZ testují kognitivní schopnosti uchazečů a dle zveřejněných výsledků scio bylo v longitudinální studii prokázáno, že OSP souvisí s prospěchem dosahovaným během studia i pravděpodobností úspěšného ukončení studia.

Problémem u vlastních přijímacích testů mohou v obecné rovině být tyto faktory: chybovost nebo nejednoznačnost formulace při tvorbě otázek a volby správné odpovědi, nutná každoroční zásadní obměna testů, které vychází z obdobné, ne-li stejné literatury, atd.

7. Kontrola testů ze strany fakulty

Přijímací řízení je klíčovou součástí výkonu veřejné správy ve školství, fakulty jej však v případě Scio testů de facto delegovaly na soukromý subjekt. Podle některých názorů k tomu došlo bez zákonného zmocnění a bez náležité veřejné kontroly.

Zajímá mě proto, jakým způsobem Vaše fakulta sleduje a kontroluje průběh a kvalitu zkoušek Scio jako součásti přijímacího řízení?

Dotazy:

A) Existují například nějaké mechanismy dohledu, auditu či zpětné vazby vůči Scio ze strany fakulty?

Odpověď:

Spolupráce mezi fakultou a společností Scio je smluvně ošetřena a v případě zájmu má fakulta možnost vyžádat si informace a data o NSZ.

B) Ověřujete správnost vyhodnocení výsledků, nakládání s osobními údaji uchazečů či celkovou transparentnost a bezpečnost tohoto procesu?

Odpověď:

Fakulta neověřuje správnost vyhodnocení výsledků. Má však možnost vyžádat si konkrétní informace, pokud je k tomu důvod. Fakulta nemá ani pravomoc kontrolovat nakládání s osobními údaji uchazečů ze strany společnosti Scio. V oběm (vyhodnocení výsledků i ochrana osobních údajů) jde o právní vztah mezi uchazečem a společností Scio. V případě, že dochází k předávání výsledků ze strany Scio, je nakládání s osobními údaji ošetřeno smluvně.

C) Veškeré kontrolní mechanismy (právní, bezpečnostní i ty mající dopad na obsah testů) laskavě uveďte a rámcově popište.

Odpověď:

Fakulta má se společností Scio uzavřenou smlouvu, která obsahuje práva a povinnosti smluvních stran. Konkrétní kontrolní mechanismy nelze sdělovat s ohledem na možné zneužití.

D) Jak fakulta odůvodňuje takovou míru důvěry v externího dodavatele při rozhodování o přijetí uchazečů? Je k tomu nějaká zpracována nějaká analýza? Jedná se o analýzu vlastní či externí?

Odpověď:

Podmínky přijímacího řízení schvaluje akademický senát. Fakulta spolupracuje se společností Scio dle nastavených smluvních vztahů. Žádná analýza k tomu zpracována nebyla.

E) Proběhla v tomto ohledu nějaká diskuze, která proběhla na zasedání akademického senátu a s jakým výsledkem?

Odpověď:

Diskuze ohledně důvěry ve společnost Scio na akademickém senátu neproběhla.